

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sža/2/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012211104
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012211104.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Idy Hanzelovej a z členov JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa: P. C. Y., nar. XX.XX.XXXX, somálskej štátnej príslušnosti, počas pobytu na území Slovenskej republiky X., zastúpeného Mgr. Jarmilou Várgovou, advokátkou so sídlom pracoviska Brečtanová 21, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporcu ČAS: MU- 485-13/PO-Ž-2012 zo dňa 22.10.2012, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/86/2012-31 z 27. marca 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/86/2012-31 zo dňa 27. marca 2013, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie odporcu, ktorým navrhovateľovi nebola predĺžená doplnková ochrana podľa § 20 ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o azyle“) z dôvodu nenaplnenia podmienok § 13a zákona o azyle. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia krajský súd s poukazom na znenie § 13a a 13b, § 2 písm.f) zákona o azyle dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom a odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Odporca vykonal vo veci náležité dokazovanie, ktoré vyústilo v správny právny záver, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené zákonné podmienky na predĺženie doplnkovej ochrany.

K námietke nedostatočného zistenia skutkového stavu pre posúdenie veci krajský súd poukázal na v spise založené správy z rôznych zdrojov, ktoré boli zamerané na bezpečnostnú situáciu v oblasti P., ktoré dali odporcovi dostatok podkladov, aby mohol kvalifikovane rozhodnúť. K námietke, že rozhodnutie je v rozpore s obsahom spisov krajský súd uviedol, že informácie o bezpečnostnej situácii v

krajine pôvodu navrhovateľa konštatujú podstatnú zmenu situácie k lepšiemu, pričom však neopomínajú ani výskyt občasných incidentov. Informácie pochádzajú tak z oficiálnych zdrojov ako aj zo zdrojov tlačových agentúr či médií, preto nejde o informácie všeobecné, ako to tvrdí navrhovateľ. Súd poukázal na skutočnosť, že osobná skúsenosť navrhovateľa s únosom bola v čase, keď P. bolo plne pod kontrolou Al Shabaabu-u, ktorý bol v lete roku 2011 a v následnom období z regiónu vytlačený vládnymi silami. K listu IOM z 22.1.2013 krajský súd uviedol, že ide o aktuálny postoj tejto mimovládnej organizácie k návratom X. repatriantov a nemôže slúžiť k objektívnemu zisteniu a posúdeniu bezpečnostnej situácie, potrebnej pre rozhodovanie o poskytnutí medzinárodnej ochrany v zmysle zákona o azyle. K námietke, že odporca v skutkovo obdobných prípadoch predĺžil doplnkovú ochranu krajský súd uviedol, že každá žiadosť je posudzovaná individuálne, pričom navrhovateľ poukazoval na prípad žiadateľov z inej oblasti. Navyše, samotné rozhodnutie odlišné od iných žiadateľov nemôže znamenať navrhovateľom tvrdenú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Nad rámec vznesených námietok krajský súd uviedol, že navrhovateľovi bola poskytnutá doplnková ochrana v dôsledku vážneho bezprávia, ktoré tkvelo v plnej kontrole mesta P. a jeho okolia Y., pričom došlo k preukázateľne k neporovnateľnému zlepšeniu situácie. V tejto súvislosti súd poukázal na faktickú analogickú aplikáciu ust. Článku 8 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13.12.2011 (kvalifikačná smernica), podľa ktorého sa pri rozhodovaní zohľadní aj skutočnosť, ak v časti krajiny pôvodu má žiadateľ zabezpečenú ochranu, resp. mu v nej nehrozí vážne bezprávie. Vo vzťahu k prejednávanej veci, ak v meste a regióne P., včítane koridoru Afgoye došlo preukázateľne k zlepšeniu bezpečnostnej situácie tým, že Al Shabaab bol z týchto oblastí vytlačený a tieto sú (okrem aj iných oblastí) plne pod kontrolou X. vlády, pričom navrhovateľ pochádza a celý život prežil v P., rozhodnutie odporcu o nepredĺžení doplnkovej ochrany je správne a zákonné. A to aj napriek skutočnosti, že v X. ako celku ešte nedošlo k definitívnej porážke Al Shabaab-u.

Navrhovateľ proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie, v ktorom namietal, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K nesprávnym skutkovým zisteniam navrhovateľ uviedol, že Podľa smernice Rady 2004/83/ES z 29.04.2004 (kvalifikačná smernica) čl. 15 ods. 2 definuje vážne bezprávie, o. i. ako hrozbu smrti alebo popravy. V tomto smere kvalifikačná smernica má na mysli nielen uloženie trestu smrti v rámci trestného konania v danej krajine, ale aj popravu, ktorej sa dopúšťajú nešťátne subjekty. V tomto je smernica v nesúlade so zákonom o azyle, súd by však v rámci rozhodovania a posudzovania zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu mal posudzovať aj súlad postupu správneho orgánu so smernicou.

Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že krajský súd síce vykonal dôkaz potvrdením Medzinárodnej organizácie pre migráciu o nerealizácii dobrovoľných návratov do južnej a centrálnej časti X., a vyhodnotil ho ako aktuálny postoj tejto organizácie k návratom somálskych repatriantov, ale považuje za zarážajúce prístup súdu k tomuto vyjadreniu medzinárodnej mimovládnej organizácie, pričom spoločné postupy IOM ovplyvňujú návratovú politiku v celej EÚ. Podľa navrhovateľa sa krajský súd nevysporiadal s dôkazmi svedčiacimi o zlej bezpečnostnej situácii v oblasti P.. Za inú vadu konania považuje navrhovateľ nesprávnu interpretáciu inštitútu nepredĺženia doplnkovej ochrany. Zákon o azyle vyslovne definuje doplnkovú ochranu ako ochranu, ktorú ministerstvo udelí žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak. Vážne bezprávie je rovnako definované zákonom vo svojom § 2. Zákon o azyle výslovne uvádza v § 20 ods. 3, že ...po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predlži vždy o jeden rok, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody ne jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4. V konaní o predĺžení doplnkovej ochrany je preto potrebné vždy skúmať všetky dôvody, pre ktoré je možné doplnkovú ochranu poskytnúť a pokiaľ sa takéto nenájdu, môže správny orgán rozhodnúť o jej nepredĺžení. V opravnom prostriedku namietal skutočnosť, že odporca sa zaoberal len všeobecnou bezpečnostnou situáciou v krajine pôvodu navrhovateľa s ohľadom na vnútroštátny ozbrojený konflikt v krajine. Odporca sa podľa názoru navrhovateľa nedostatočne zaoberal ostatnými dôvodmi, resp.

posudzovaním vážneho bezprávia z hľadísk podľa § 2 písm. f/ bodov 1 a 2 zákona. Túto skutočnosť krajský súd nevzal do úvahy, vec nesprávne právne posúdil. Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Oporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že napadnutý rozsudok navrhol ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že odvolacie námietky navrhovateľa nepovažuje za dôvodné, lebo krajský súd sa v rozsudku dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými námietkami uvádzanými v oprávnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu a napadnutý rozsudok považuje za správny a zákonný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku krajského súdu nie je dôvodné. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle doplnková ochrana podľa § 13a a 13b sa poskytuje na jeden rok; po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predlži vždy o jeden rok, ak sú splnené podmienky uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie podľa § 13c ods. 2 až 4. Cudziniec je povinný podať žiadosť podľa predchádzajúcej vety najskôr 90 dní a najneskôr 60 dní pred uplynutím jednoročnej lehoty. Žiadosť sa podáva na úradnom tlačíve, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 2a, osobne na policajnom útvar podľa miesta pobytu; vyplnenú žiadosť policajný útvar bezodkladne zašle ministerstvu.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny manželovi, slobodným deťom, resp. rodičom slobodného cudzinca, ktorým sa poskytla doplnková ochrana.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa ust. § 2 písm. f/ zákona o azyle je vážnym bezpráviom:

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,
2. mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o nepredĺžení doplnkovej ochrany navrhovateľovi na území SR podľa § 13a zákona o azyle z dôvodu, že navrhovateľ nespĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany uvedené v § 13a zákona o azyle. V medziach odvolania odvolací súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu a bezpečnostnej

situácii v nej. Vyhodnotil osobitne situáciu v mieste jeho posledného bydliska, so zameraním na posúdenie otázky, či došlo k zmene pomerov, ktoré viedli správny orgán k poskytnutiu doplnkovej ochrany navrhovateľovi. Z verejne dostupných zdrojov odporca zistil, že vzhľadom na aktuálnu zlepšujúcu sa bezpečnostnú situáciu v meste P., odkiaľ pochádza aj žiadateľ, a ukončenie vojnového konfliktu v meste, obava plynúca zo svojvoľného násilia počas vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu nie je opodstatnená, prinajmenšom v meste P. a v jeho okolí, preto nie sú dôvody domnievať sa, že by mal byť navrhovateľ v prípade návratu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia. Uvedený skutkový a právny záver považoval krajský súd za vecne správny potom, ako sa všetkými námietkami navrhovateľa podrobne zaoberal, vykonal dokazovanie v rozsahu uvedenom v rozhodnutí súdu a dospel k záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na tieto správne závery odkazuje. Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že takýto záver nachádza oporu vo vykonaných dôkazoch a odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Najvyšší súd považuje námietku navrhovateľa, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam nepovažuje za nedôvodnú. Navrhovateľ totiž v priebehu administratívneho konania okrem zlej bezpečnostnej situácie neuviedol žiaden iný dôvod, pre ktorý žiada predĺžiť doplnkovú ochranu. Takýto dôvod neuviedol ani v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu. Pokiaľ teda navrhovateľa v priebehu administratívneho ani súdneho konania (pred krajským súdom) netvrdil, že voči nemu prebieha v krajine pôvodu trestné konanie, resp. že by mu hrozil trest smrti, mučenie, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, nebolo možné odporcovi vyčítať, že dokazovanie viedol vo vzťahu k jeho tvrdeniam o zlej bezpečnostnej situácii v krajine pôvodu a za týmto účelom sa zamerail na posúdenie bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že odporca zistil dostatočným spôsobom aktuálnu situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa, túto v napadnutom rozhodnutí opísal s odkazom na zdroje z ktorých čerpal, pričom vyjadril aj skutočnosť, že vnútroštátny ozbrojený konflikt síce nie je v krajine ukončený, avšak prinajmenšom v mieste doterajšieho bydliska navrhovateľa sa situácia podstatne zlepšila.

Námietku navrhovateľa týkajúcu sa nedostatočne zisteného stavu veci odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Najvyšší súd po preskúmaní administratívneho spisu odporcu ako aj spisu krajského súdu zistil, že odporca pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, tvrdenia navrhovateľa s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci urobiť autoritatívny záver. Najvyšší súd nezistil, že by odporca, k niektorým podkladom predloženým navrhovateľom neprihliadol, resp. že by hodnotenia jednotlivých dôkazov boli v rozpore so zásadami hodnotenia dôkazov (jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach). Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že situáciu v krajine jeho pôvodu dostatočne zistil a popísal s odkazom na zdroje z ktorých informácie čerpal. Za týchto okolností nie je možné tvrdiť, že by odporcom vykonané dokazovanie bolo nedostatočné a nebolo by možné na základe zisteného skutkového stavu veci rozhodnúť. Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu je zrejmé, akým spôsobom odporca konfrontoval údaje navrhovateľa s informáciami o krajine jeho pôvodu a na základe akých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ prestal spĺňať podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákon o azyle.

Najvyšší súd nemohol považovať za dôvodnú námietku navrhovateľa, že neúplné zistenie skutkového stavu viedlo správny orgán ako aj krajský súd k nesprávnym právnym záverom. Krajský súd vychádzal z písomných podkladov, ktoré mu boli predložené ako súčasť administratívneho spisu ako aj z písomností tvoriacich súdny spis. Vzhľadom k tomu, že dôkaz predložený zástupkyňou navrhovateľa (list Medzinárodnej organizácie pre migráciu - IOM z 22.01.2013, v ktorom Slovenskej humanitnej rade oznamuje, že z dôvodu zlej bezpečnostnej situácie nerealizuje asistované dobrovoľné návraty do južnej a centrálnej časti X.) je jedným z dôkazov, ktorý sa však netýka návratov priamo do mesta P.. Ani podľa odvolacieho súdu krajský súd nepochybil, keď takýto dôkaz nepovažoval za spôsobilý ovplyvniť zákonnosť rozhodnutia odporcu. Predmetný list totiž jednoznačne nevyvracia iné dôkazy svedčiace o celkovo zlepšenej situácii v P., ako už bolo uvedené, vrátane návratu obyvateľov a členov zastupiteľských misií. Z uvedeného dôvodu odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé

spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP á contr., že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.